

Αριθμός 1943/2018

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 12 Ιανουαρίου 2018, με την εξής σύνθεση: Αθ. Ράντος, Αντιπρόεδρος, Προεδρεύων, σε αναπλήρωση του Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας, που είχε κώλυμα, Ι. Γράβαρης, Αντιπρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας, Ι. Μαντζουράνης, Αικ. Χριστοφορίδου, Μ. Κωνσταντινίδου, Μ. Γκορτζολίδου, Ε. Νίκα, Σπ. Μαρκάτης, Β. Αραβαντινός, Α. Χλαμπέα, Μ. Πικραμένος, Σ. Βιτάλη, Ηλ. Μάζος, Α.-Μ. Παπαδημητρίου, Β. Κίντζιου, Κ. Νικολάου, Β. Πλαπούτα, Π. Τσούκας, Ρ. Γιαννουλάτου, Σύμβουλοι, Α. Σδράκα, Χρ. Λιάκουρας, Χρ. Μπολόφη, Πάρεδροι. Από τους ανωτέρω οι Σύμβουλοι Κ. Νικολάου και Ρ. Γιαννουλάτου, καθώς και η Πάρεδρος Χρ. Μπολόφη μετέχουν ως αναπληρωματικά μέλη, σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ. 2 του ν. 3719/2008. Γραμματέας η Ελ. Γκίκα.

Για να δικάσει την από 11ης Οκτωβρίου 2011 αίτηση:

Του..., κατοίκου ... Αττικής (.. ..), ο οποίος παρέστη με τον δικηγόρο Βασίλειο Παπαδημητρίου (Α.Μ. 16908), που τον διόρισε στο ακροατήριο, κατά του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ο οποίος παρέστη με τη Βασιλική Πανταζή, Νομικό Σύμβουλο του Κράτους, και κατά των παρεμβαινουσών: 1. Ομοσπονδίας Δικαστικών Επιμελητών Ελλάδος, που εδρεύει στην Αθήνα, η οποία παρέστη με τον δικηγόρο Ανδρέα Ματθαίου (Α.Μ. 14376), που τον διόρισε με πληρεξούσιο και 2..., κατοίκου .. Αττικής (..), η οποία παρέστη με τον δικηγόρο Ηλία Θεοδωράτο (Α.Μ. 12286), που τον διόρισε στο ακροατήριο.

Η πιο πάνω αίτηση παραπέμφθηκε στην Ολομέλεια του Δικαστηρίου κατόπιν της υπ' αριθ. 1758/2017 αποφάσεως του Γ' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας, προκειμένου να επιλύσει η Ολομέλεια το ζήτημα που αναφέρεται στην απόφαση.

Με την αίτηση αυτή ο αιτών επιδιώκει να ακυρωθούν: α) η υπ' αριθ. 28392/30.3.2011 απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, β) η από 7.6.2011 κατάσταση βαθμολόγησης υποψηφίων Δικαστικών Επιμελητών Εφετείων Λάρισας - Δυτικής Μακεδονίας και κάθε άλλη σχετική πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της παραπεμπτικής αποφάσεως, η οποία επέχει θέση εισηγήσεως, από την εισηγήτρια, Σύμβουλο Α.-Μ. Παπαδημητρίου.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο του αιτούντος, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση, τους πληρεξουσίου των παρεμβαινουσών και την αντιπρόσωπο του Υπουργού, οι οποίοι ζήτησαν την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου κ α ι

Α φ ο ύ μ ε λ έ τ η σ ε τ α σ χ ε τ ι κ ά έ γ γ ρ α φ α

Σ κ έ φ θ η κ ε κ α τ ά τ ο ν Ν ό μ ο

1. Επειδή, για την άσκηση της υπό κρίση αιτήσεως έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (1202366, 3091327/11 ειδικά έντυπα παραβόλου).

2. Επειδή, με την υπό κρίση αίτηση ζητείται η ακύρωση (α) της 28392/30-3-2011 απόφασης του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με την οποία προκηρύχθηκε γραπτός διαγωνισμός για την πλήρωση κενών οργανικών θέσεων Δικαστικών Επιμελητών έτους 2011, κατά το μέρος αυτής με το οποίο επιβλήθηκε στους υποψηφίους, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 7 παρ. 1 του ν. 2318/1995 (Α' 126), όπως είχε αντικατασταθεί με την παρ. 15 του άρθρου 59 του ν. 3160/2003 (Α' 165), η υποχρέωση υποβολής αίτησης συμμετοχής για την περιφέρεια ενός πρωτοδικείου της Χώρας, με δυνατότητα δήλωσης δεύτερης προτίμησης, για την περιφέρεια ενός ακόμη πρωτοδικείου υπαγομένου στην περιφέρεια του αυτού συλλόγου δικαστικών επιμελητών εφετείου/ων της Χώρας, (β) της από 7-6-2011 κατάστασης βαθμολόγησης υποψηφίων Δικαστικών Επιμελητών Εφετείων Λάρισας – Δυτικής Μακεδονίας, κατά το μέρος αυτής με το οποίο κρίθηκε διοριστέα στην Περιφέρεια Πρωτοδικείου Κοζάνης η ..., κατά παράλειψη του αιτούντος, (γ) κάθε άλλης συναφούς πράξης, με την οποία ολοκληρώνεται η σύνθετη διοικητική ενέργεια του διαγωνισμού και επιλέγεται τελικώς ως διοριστέα η., «κατ' αποκλεισμόν» του ιδίου.

3. Επειδή, με την υπ' αριθμ. 1758/2017 απόφαση του Γ' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας (5μελούς σύνθεσης) παραπέμφθηκε προς επίλυση στην Ολομέλεια, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 100 παρ. 5 του Συντάγματος, το ζήτημα της τυχόν αντίθεσης της ως άνω παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 2318/1995, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 15 του άρθρου 59 του ν. 3160/2003 και ίσχυε κατά τον κρίσιμο εν προκειμένω χρόνο, προς τις συνταγματικές αρχές της ισότητας και αξιοκρατίας.

4. Επειδή, το Σύνταγμα ορίζει στο άρθρο 4 παρ. 1 ότι «Οι Έλληνες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου», στο άρθρο 5 παρ. 1 ότι «Καθένας έχει δικαίωμα να αναπτύσσει ελεύθερα την προσωπικότητά του και να συμμετέχει στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της χώρας, εφόσον δεν προσβάλλει τα δικαιώματα των άλλων και δεν παραβιάζει το Σύνταγμα ή τα χρηστά ήθη», στο δε άρθρο 25 παρ. 1 ότι «Τα δικαιώματα του ανθρώπου ως ατόμου και ως μέλους του κοινωνικού συνόλου ... τελούν υπό την εγγύηση του Κράτους. Όλα τα κρατικά όργανα υποχρεούνται να διασφαλίζουν την ανεμπόδιστη και αποτελεσματική άσκησή τους. ... Οι κάθε είδους περιορισμοί που μπορούν κατά το Σύνταγμα να επιβληθούν στα δικαιώματα αυτά πρέπει να προβλέπονται είτε απευθείας από το Σύνταγμα είτε από το νόμο, εφόσον υπάρχει επιφύλαξη υπέρ αυτού και να σέβονται την αρχή της αναλογικότητας».

5. Επειδή, ο ως άνω ν. 2318/1995 (Κώδικας Δικαστικών Επιμελητών), όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο εν προκειμένω χρόνο, ορίζει στο άρθρο 1 ότι: «1. Ο δικαστικός επιμελητής είναι άμισθος δημόσιος λειτουργός. 2. Έργο του δικαστικού επιμελητή είναι: α) η ενέργεια επιδόσεως δικογράφων και εξωδίκων εγγράφων, β) η εκτέλεση των αναφερομένων στην παράγραφο 2 του άρθρου 904 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας εκτελεστών τίτλων και γ) η εκτέλεση κάθε άλλου καθήκοντος που του έχει ανατεθεί με νόμο. 3. Ο δικαστικός επιμελητής ασκεί τα καθήκοντά του μόνο στην περιφέρεια του πρωτοδικείου που είναι διορισμένος ...», στο άρθρο 2 παρ. 1 ότι: «Δικαστικός επιμελητής

διορίζεται σε κενή οργανική θέση περιφέρειας πρωτοδικείου κάθε Έλληνας πολίτης, εφόσον επιτύχει σε σχετικό διαγωνισμό, έχει τα αναγκαία προσόντα και δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του τα σχετικά κωλύματα, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος», στο άρθρο 3 παρ. 1 ότι: «Το Μάρτιο κάθε έτους ο Υπουργός Δικαιοσύνης με απόφασή του ... προκηρύσσει διαγωνισμό ... για την πλήρωση των κενών κατά το χρόνο της προκηρύξεως οργανικών θέσεων της περιφέρειας κάθε πρωτοδικείου. ...», στο δε άρθρο 7 παρ. 1, όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 15 του άρθρου 59 του ν. 3160/2003, ότι: «Ο υποψήφιος μπορεί να συμμετάσχει στο διαγωνισμό για την περιφέρεια οποιουδήποτε πρωτοδικείου της χώρας επιθυμεί, ανεξαρτήτως από το σύλλογο στον οποίο έχει εγγραφεί ως ασκούμενος. Στην αίτησή του συμμετοχής στο διαγωνισμό μπορεί να δηλώσει και δεύτερη προτίμηση για την περιφέρεια μόνο του πρωτοδικείου που υπάγεται στην αρμοδιότητα του ίδιου συλλόγου». Στο άρθρο 8 παρ. 1 του ίδιου νόμου, όπως η τελευταία αυτή παράγραφος αντικαταστάθηκε με την παρ. 16 του ως άνω άρθρου 59 του ν. 3160/2003, ορίζεται ότι: «1. Ο υποψήφιος που προτίθεται να διαγωνισθεί, καταθέτει στο γραμματέα του πρωτοδικείου της πρώτης επιλογής του το αργότερο 20 ημέρες πριν από το διαγωνισμό αίτηση συμμετοχής ...», στο άρθρο 9 ότι: «1. Ο διαγωνισμός, που είναι ενιαίος για όλη τη χώρα, γίνεται την ίδια ημέρα και ώρα για τις περιφέρειες όλων των πρωτοδικείων ενώπιον εξεταστικής επιτροπής, ιδιαιτέρας για κάθε σύλλογο, στο κατάστημα του εφετείου της έδρας του 2. ... 3. ...», στο άρθρο 10 ότι: «Οι διαγωνιζόμενοι εξετάζονται: α) στον Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών και την Πολιτική Δικονομία, β) στον Ποινικό Κώδικα και την Ποινική Δικονομία και γ) στο Αστικό και το Εμπορικό Δίκαιο. ... Διαγωνιζόμενος που δεν συγκεντρώνει μέσο όρο τουλάχιστον πέντε στα τρία μαθήματα θεωρείται οριστικά αποτυχών, ανεξάρτητα από το αν ο τέταρτος βαθμός βελτιώνει τον τελικό γενικό βαθμό», στο άρθρο 11 ότι «Τα θέματα είναι κοινά για τους υποψηφίους όλης της χώρας ...», στο άρθρο 12 ότι «... Επιτυχόντες θεωρούνται κατά σειρά επιτυχίας τόσοι, όσες είναι και οι κενές οργανικές θέσεις, που αναφέρονται στην ... απόφαση προκήρυξης του διαγωνισμού, εφόσον έχουν συγκεντρώσει τελικό γενικό βαθμό τουλάχιστον πέντε...», στο δε άρθρο 15 παρ. 3 ότι «Ο διορισμός γίνεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, της οποίας περίληψη δημοσιεύεται στην ΕτΚ». Εξάλλου, στο άρθρο 42 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι: «Ο Υπουργός Δικαιοσύνης μπορεί με γνώμη των αρμόδιων συλλόγων δικαστικών επιμελητών, να μεταθέσει δικαστικό επιμελητή μετά από αίτησή του σε κενή οργανική θέση άλλου πρωτοδικείου, αν το επιβάλλουν σοβαροί λόγοι και εφόσον αυτός έχει συμπληρώσει τριετή τουλάχιστον υπηρεσία στο πρωτοδικείο που υπηρετεί», στο άρθρο 43 ότι: «Αν υπάρχουν τόσες κενές θέσεις σε περιφέρεια πρωτοδικείου ή έκτακτα κωλύματα των υπηρετούντων σε αυτά, ώστε οι απομένοντες δικαστικοί επιμελητές να μην επαρκούν για τις ανάγκες της Περιφέρειας αυτής, μπορεί ο Υπουργός Δικαιοσύνης μετά από γνώμη των προέδρων πρωτοδικών και των προέδρων των οικείων συλλόγων δικαστικών επιμελητών με απόφασή του να αποσπάσει προσωρινά δικαστικό επιμελητή, που το ζητά από περιφέρεια άλλου πρωτοδικείου. Αν δεν υπάρχει τέτοια αίτηση ο Υπουργός μπορεί, έχοντας τη γνώμη των παραπάνω προέδρων να επιτρέπει προσωρινά στους δικαστικούς επιμελητές της περιφέρειας ενός ή περισσότερων γειτονικών πρωτοδικείων να ασκούν τα καθήκοντά τους και στην περιφέρεια του πρωτοδικείου αυτού. ... Αν η κατά το πρώτο εδάφιο απόσπαση διαρκέσει περισσότερο από δύο χρόνια, δικαιούται ο αποσπασμένος με αίτησή του στον Υπουργό Δικαιοσύνης να ζητήσει την οριστική του μετάθεση στην περιφέρεια του πρωτοδικείου που έχει αποσπαστεί. Στην περίπτωση αυτή ο Υπουργός Δικαιοσύνης μεταθέτει υποχρεωτικά το δικαστικό επιμελητή εφόσον υπάρχει κενή οργανική θέση, χωρίς άλλη διατύπωση», στο

δε άρθρο 95 ότι: «Οι σύλλογοι Δικαστικών Επιμελητών σε όλη την επικράτεια είναι οκτώ, ήτοι: α) ... δ) Σύλλογος δικαστικών επιμελητών Εφετείων Λάρισας και Δυτικής Μακεδονίας με έδρα τη Λάρισα, ε) ... η) ... Στους συλλόγους αυτούς είναι υποχρεωτικά μέλη όλοι οι δικαστικοί επιμελητές, που είναι διορισμένοι και υπηρετούν στις περιφέρειες των πρωτοδικείων των αντίστοιχων προς τους συλλόγους αυτούς εφετείων».

6. Επειδή, με την 28392/30.3.2011 απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων προκηρύχθηκε, κατ' εφαρμογήν των ανωτέρω διατάξεων του ν. 2318/1995, διαγωνισμός για την πλήρωση κενών οργανικών θέσεων δικαστικών επιμελητών, ορίσθηκε δε ειδικότερα ότι: «Οι θέσεις αυτές είναι οι εξής: Α) Περιφέρεια Συλλόγου Δικαστικών Επιμελητών Εφετείων Αθηνών – Πειραιώς – Αιγαίου – Δωδεκανήσου και Λαμίας ...

Β) Περιφέρεια Συλλόγου Δικαστικών Επιμελητών Εφετείου Θεσσαλονίκης ... Γ) Περιφέρεια Συλλόγου Δικαστικών Επιμελητών Εφετείου Πατρών ... Δ) Περιφέρεια Συλλόγου Δικαστικών Επιμελητών Εφετείων Λάρισας – Δυτικής Μακεδονίας 1. Πρωτοδικείο Βόλου 1 [θέση] 2. Πρωτοδικείο Κοζάνης 1 [θέση] 3. Πρωτοδικείο Τρικάλων 1 [θέση] Ε) Περιφέρεια Συλλόγου Δικαστικών Επιμελητών Εφετείου Κρήτης ... ΣΤ) Περιφέρεια Συλλόγου Δικαστικών Επιμελητών Εφετείου Ιωαννίνων ... Ζ) Περιφέρεια Συλλόγου Δικαστικών Επιμελητών Εφετείου Θράκης ... Ο διαγωνισμός είναι ενιαίος για όλη τη χώρα και διεξάγεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 2318/1995 και την απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης "Ρύθμιση λεπτομερειών που αφορούν τη διενέργεια του διαγωνισμού Δικαστικών Επιμελητών" (Β' 358/1997). ... Οι υποψήφιοι πρέπει να καταθέσουν στο Γραμματέα του Πρωτοδικείου της πρώτης επιλογής τους ... αίτηση συμμετοχής, στην οποία μπορούν να δηλώσουν και δεύτερη προτίμηση για την περιφέρεια μόνο του Πρωτοδικείου που υπάγεται στην αρμοδιότητα του ίδιου Συλλόγου ... Τα θέματα είναι κοινά για τους υποψήφιους όλης της χώρας και διατυπώνονται από την Κεντρική Εξεταστική Επιτροπή ... Επιτυχόντες θεωρούνται, κατά σειρά επιτυχίας, τόσο όσες είναι και οι κενές οργανικές θέσεις, που αναφέρονται στην παρούσα απόφαση, εφόσον έχουν συγκεντρώσει τελικό γενικό βαθμό τουλάχιστον πέντε (5) ...». Ο αιτών υπέβαλε αίτηση συμμετοχής στον εν λόγω διαγωνισμό, δηλώνοντας ως πρώτη προτίμηση την περιφέρεια του Πρωτοδικείου Βόλου και δεύτερη εκείνη του Πρωτοδικείου Τρικάλων, έλαβε μέρος σ' αυτόν και κατετάγη τρίτος κατά σειρά βαθμολογίας (με 7,56 μονάδες) μεταξύ των υποψηφίων της Περιφέρειας του οικείου Συλλόγου Δικαστικών επιμελητών Εφετείων Λάρισας – Δυτικής Μακεδονίας. Δεν περιελήφθη, όμως, στους διοριστέους, διότι από τις τρεις προκηρυχθείσες στην εν λόγω εφετειακή περιφέρεια θέσεις, τις μεν θέσεις των περιφερειών Πρωτοδικείων Βόλου και Τρικάλων, για τις οποίες είχε δηλώσει προτίμηση, κατέλαβαν ο πρώτος και η δεύτερη κατά σειρά βαθμολογίας υποψήφιοι, ενώ για τη θέση της περιφέρειας του Πρωτοδικείου Κοζάνης επελέγη η τέταρτη κατά σειρά βαθμολογίας (με 7,36 μονάδες), ήδη παρεμβαίνουσα ..., η οποία είχε δηλώσει προτίμηση για την περιφέρεια του εν λόγω πρωτοδικείου. Επακολούθησε ο διορισμός τής ανωτέρω, με την 82436/4-10-2011 απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Γ' 760/10-10-2011), ως δικαστικής επιμελήτριας στην περιφέρεια του Πρωτοδικείου Κοζάνης, με την οποία και ολοκληρώθηκε, κατά τα ήδη κριθέντα με την ως άνω παραπεμπτική απόφαση, η σύνθετη διοικητική ενέργεια του διαγωνισμού για την πλήρωση της συγκεκριμένης θέσης. Στη συνέχεια, μετά τη συμπλήρωση τριετίας στην ως άνω θέση, η ...μετατέθηκε, κατόπιν αίτησής

της, σε κενή οργανική θέση της περιφέρειας του Πρωτοδικείου Αθηνών, με την 98335/9-12-2014 απόφαση της Προϊσταμένης της Δ/νσης Στρατηγικού Σχεδιασμού, Οργάνωσης και Λειτουργίας του καθ' ου Υπουργείου.

7. Επειδή, με την υπό κρίση αίτηση προβάλλεται ότι η ως άνω διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 2318/1995, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 15 του άρθρου 59 του ν. 3160/2003, κατά το μέρος που περιορίζει τη δυνατότητα του υποψηφίου δικαστικού επιμελητή να δηλώσει προτίμηση για δύο το πολύ περιφέρειες πρωτοδικείων (εντός της αυτής περιφέρειας συλλόγου δικαστικών επιμελητών εφετείου/ων της Χώρας), αντίκειται στις συνταγματικές αρχές της ισότητας και της αξιοκρατίας, διότι επιτρέπει τον διορισμό υποψηφίων με χαμηλότερη βαθμολογία από εκείνη που λαμβάνουν άλλοι συνυποψήφιοί τους, οι οποίοι, ενώ έχουν εξετασθεί στα ίδια μαθήματα, στο πλαίσιο του ίδιου διαγωνισμού και έχουν λάβει υψηλότερη βαθμολογία, παραμένουν αδιόριστοι, λόγω του τυχαίου και συμπτωματικού γεγονότος ότι επέλεξαν θέση, για την οποία εκ του αποτελέσματος αποδεικνύεται ότι απαιτείται βαθμολογία υψηλότερη (από αυτή την οποία έχουν λάβει οι ίδιοι, καθώς και από την απαιτούμενη για τον διορισμό σε άλλες θέσεις της ίδιας εφετειακής περιφέρειας). Κατά τη γνώμη του Γ' Τμήματος, όπως εκτίθεται στην 1758/2017 παραπεμπτική απόφαση, το Συμβούλιο της Επικρατείας πρέπει, «ανεξαρτήτως του περιεχομένου» του ανωτέρω προβαλλομένου λόγου ακυρώσεως και «των εν γένει ισχυρισμών και αιτημάτων των διαδίκων», να διατυπώσει κρίση περί αντισυνταγματικότητας, λόγω αντίθεσης προς τις αρχές της ισότητας και αξιοκρατίας, της ως άνω διάταξης στο σύνολό της, δηλαδή τόσο ως προς τον επιβαλλόμενο στους υποψηφίους δικαστικούς επιμελητές περιορισμό να εκφράσουν προτίμηση για μία μόνον περιφέρεια συλλόγου δικαστικών επιμελητών εφετείου/ων της Χώρας, όσο και ως προς τον περιορισμό να δηλώσουν προτίμηση για δύο το πολύ περιφέρειες πρωτοδικείων εντός της εφετειακής αυτής περιφέρειας.

8. Επειδή, κατά την κρίση της Ολομελείας, ο έλεγχος της συνταγματικότητας της ως άνω παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 2318/1995, όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο, πρέπει να περιορισθεί στα πλαίσια του προβαλλομένου με την αίτηση ακυρώσεως λόγου, ο οποίος αφορά ρητώς μόνον στον δι' αυτής επιβαλλόμενο περιορισμό δήλωσης προτίμησης για τις περιφέρειες δύο το πολύ πρωτοδικείων, και όχι στον, διαφορετικού περιεχομένου, εμβέλεια, αλλά και εννόμων αποτελεσμάτων, περιορισμό δήλωσης προτίμησης μόνο για μία περιφέρεια συλλόγου δικαστικών επιμελητών εφετείου/ων της Χώρας (από τον οποίο ο αιτών δεν υποστηρίζει ότι υπέστη βλάβη). Τούτο επιβάλλεται από τα πλαίσια του ακυρωτικού αιτήματος, όπως προσδιορίζεται στο δικόγραφο της υπό κρίση αιτήσεως, η οποία στρέφεται ευθέως (α) κατά της προκήρυξης του διαγωνισμού, μόνον κατά το μέρος που επιβάλλει, κατ' εφαρμογή της ως άνω διάταξης του ν. 2318/1995, περιορισμό υποβολής προτίμησης για δύο το πολύ περιφέρειες πρωτοδικείων και (β) κατά της κατάστασης επιτυχόντων της Περιφέρειας του Συλλόγου Δικαστικών επιμελητών Εφετείων Λάρισας – Δυτικής Μακεδονίας, για την οποία ο αιτών είχε δηλώσει προτίμηση, καθ' ο μέρος περιελήφθη στην κατάσταση αυτή, κατά παράλειψή του, η ..., στοχεύει δε, καθ' ερμηνεία του δικογράφου, στην ακύρωση της παράλειψης διορισμού του αιτούντος σε μία από τις προκηρυχθείσες κενές θέσεις δικαστικών επιμελητών της Περιφέρειας του Συλλόγου Δικαστικών επιμελητών Εφετείων Λάρισας – Δυτικής Μακεδονίας, όπως εκδηλώθηκε με τον διορισμό της ... στην περιφέρεια του (υπαγομένου στην ως άνω εφετειακή περιφέρεια) Πρωτοδικείου Κοζάνης. Ενδεχόμενη διάγνωση, κατ' ενάσκηση αυτεπαγγέλτου, κατά το μέρος αυτό, ελέγχου, της αντισυνταγματικότητας της παρ. 1 του

άρθρου 7 του ν. 2318/1995 και ως προς τον περιορισμό υποβολής προτίμησης για μία μόνο περιφέρεια συλλόγου δικαστικών επιμελητών εφετείου/ων της Χώρας, δηλαδή ως προς μέρος διάταξης νόμου, του οποίου η εφαρμογή δεν είναι κρίσιμη για την επίλυση της προκειμένης διαφοράς, θα οδηγούσε σε ανεπίτρεπτη διεύρυνση του αντικειμένου της δίκης, όπως αυτό οριοθετείται, κατά τα ανωτέρω, από τις προσβαλλόμενες πράξεις και το αίτημα, που διατυπώνεται στο εισαγωγικό δικόγραφο της αιτήσεως ακυρώσεως, κατά παράβαση της αρχής περί παρεμπόμπτοντος και συγκεκριμένου χαρακτήρα του δικαστικού ελέγχου της συνταγματικότητας των νόμων, θα μπορούσε δε να οδηγήσει και σε ακύρωση υπερακοντίζουσα ή και παραβλάπτουσα τα έννομα συμφέροντα του αιτούντος (πρβλ. ΣΕ 966/2008, 798/2014 7μ.). Μειοψήφησαν οι Σύμβουλοι της Επικρατείας Ε. Νίκα, Σπ. Μαρκάτης, Η. Μάζος, Α.-Μ. Παπαδημητρίου και Π. Τσούκας, οι οποίοι διατύπωσαν τη γνώμη ότι η συνταγματικότητα της διάταξης της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 2318/1995, όπως είχε τροποποιηθεί και ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο, πρέπει να εξετασθεί ενιαίως, διότι οι δι' αυτής τιθέμενοι περιορισμοί -οι οποίοι επιτρέπουν, αμφότεροι, τον διορισμό υποψηφίων με βαθμολογία χαμηλότερη από εκείνη που έχουν λάβει άλλοι συνυποψήφιοί τους, οι οποίοι παραμένουν αδιόριστοι, υπαγορεύονται δε, κατά τους ισχυρισμούς του Δημοσίου και των παρεμβαινόντων, από τον ίδιο δικαιολογητικό σκοπό (βλ. κατωτ. σκ. 10)-αλληλοσυνδέονται στενότερα κατά την εφαρμογή της εν λόγω διάταξης, υπό την έννοια ότι ο περιορισμός του υποψηφίου δικαστικού επιμελητή να δηλώσει προτίμηση για δύο το πολύ περιφέρειες πρωτοδικείων, υπαγομένων στην αυτή περιφέρεια συλλόγου δικαστικών επιμελητών εφετείου/ων, αυτονοήτως ενέχει και προϋποθέτει τον περιορισμό αυτού να δηλώσει προτίμηση για μία το πολύ εφετειακή περιφέρεια της Χώρας. Είναι, επομένως, κατά τη μειοψηφούσα αυτή άποψη, λογικά συνεπές και επιβεβλημένο να ελεγχθεί εν προκειμένω η συνταγματικότητα αμφοτέρων των, τιθεμένων με τη διάταξη του άρθρου 7 παρ. 1 του Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών, όπως ίσχυε εν προκειμένω, περιορισμών, οι οποίοι αποτελούν, κατά τα ανωτέρω, ενιαίο λειτουργικό σύνολο, περιοριζόμενης, πάντως, της τυχόν αποδοχής της αιτήσεως στα πλαίσια του διατυπωμένου στο εισαγωγικό δικόγραφο ακυρωτικού αιτήματος.

9. Επειδή, η αρχή της ισότητας, την οποία καθιερώνει το ανωτέρω εκτεθέν άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος, αποτελεί συνταγματικό κανόνα που επιβάλλει την ομοιόμορφη μεταχείριση των προσώπων που τελούν υπό τις αυτές ή παρόμοιες συνθήκες. Ο κανόνας αυτός δεσμεύει τόσο τον κοινό νομοθέτη κατά την ενάσκηση της νομοθετικής λειτουργίας όσο και τη διοίκηση, όταν θεσπίζει κατά νομοθετική εξουσιοδότηση κανονιστική ρύθμιση. Η παραβίαση της συνταγματικής αυτής αρχής ελέγχεται από τα δικαστήρια, ώστε να διασφαλίζεται η πραγμάτωση του κράτους δικαίου και η ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας εκάστου με ίσους όρους. Κατά τον δικαστικό αυτό έλεγχο, ο οποίος είναι έλεγχος ορίων και όχι έλεγχος της ορθότητας των νομοθετικών επιλογών, αναγνωρίζεται στον κοινό νομοθέτη ή στην κανονιστικώς δρώσα διοίκηση η ευχέρεια να ρυθμίζουν με ενιαίο ή με διαφορετικό τρόπο τις ποικίλες προσωπικές ή πραγματικές καταστάσεις και σχέσεις, λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες κοινωνικές, οικονομικές, επαγγελματικές ή άλλες συνθήκες, που συνδέονται με κάθε μια από τις καταστάσεις ή σχέσεις αυτές, με βάση γενικά και αντικειμενικά κριτήρια, που τελούν σε συνάφεια προς το αντικείμενο της ρυθμίσεως. Πρέπει όμως η επιλεγόμενη ρύθμιση να κινείται μέσα στα όρια που διαγράφονται από την αρχή της ισότητας, τα οποία αποκλείουν την εκδήλως άνιση μεταχείριση προσώπων που τελούν υπό τις αυτές ή παρόμοιες συνθήκες ή την αυθαίρετη εξομοίωση προσώπων που τελούν υπό ουσιωδώς διαφορετικές συνθήκες.

Περαιτέρω, η αρχή της αξιοκρατίας, η οποία απορρέει από το άρθρο 5 παρ. 1 του Συντάγματος, υπαγορεύει όπως η πρόσβαση σε δημόσιες θέσεις και αξιώματα γίνεται με κριτήρια που συνάπτονται με την προσωπική αξία και ικανότητα των ενδιαφερομένων για την κατάληψή τους (ΣΕ 2396/2004 Ολομ., 3052, 3058/2009 Ολομ., 959/2015 Ολομ.). Και μπορεί μεν, σε όλως εξαιρετικές περιπτώσεις, ο νομοθέτης να θεσπίζει αποκλίσεις από τις συνταγματικές αρχές της ισότητας και της αξιοκρατίας, κατά την πρόσβαση στις δημόσιες θέσεις, υπό την προϋπόθεση όμως ότι οι σχετικές ρυθμίσεις δικαιολογούνται από επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, είναι πρόσφορες για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού και τηρείται η αρχή της αναλογικότητας (πρβλ. ΣΕ 2216/1975, 170/1988, 4064/1990). Εξάλλου, με το ως άνω άρθρο 5 παρ. 1 του Συντάγματος κατοχυρώνεται η προσωπική και οικονομική ελευθερία, ειδικότερη εκδήλωση της οποίας αποτελεί η επαγγελματική ελευθερία, δηλαδή η ελευθερία επιλογής και ασκήσεως ορισμένου επαγγέλματος, ως αναγκαίου στοιχείου της προσωπικότητας του ατόμου. Στην ελευθερία δε αυτή ο κοινός νομοθέτης μπορεί να επιβάλει περιορισμούς, οι οποίοι είναι συνταγματικώς επιτρεπτοί εφ' όσον δικαιολογούνται από αποχρώντες λόγους δημοσίου ή κοινωνικού συμφέροντος, ορίζονται γενικά και κατά τρόπο αντικειμενικό, τελούν δε σε συνάφεια προς το αντικείμενο και τον χαρακτήρα του επαγγέλματος (ΣΕ 1621/2012 Ολομ., 959/2015 Ολομ.). Όταν δε ο θεσπιζόμενος περιορισμός αφορά στην πρόσβαση στο επάγγελμα προσώπων που συγκεντρώνουν τα νόμιμα προσόντα, η αρχή της αναλογικότητας επιβάλλει να είναι εμφανής και σαφώς διαγνώσιμη η αναγκαιότητα επιβολής αυτού για την επίτευξη του επιδιωκόμενου από τον νόμο σκοπού (ΣΕ 1621/2012 Ολομ., 3340, 3516/2013 Ολομ., 959/2015 Ολομ.). Ειδικότερα, για το επάγγελμα του δικαστικού επιμελητή, που έχει χαρακτήρα ελεύθερου επαγγέλματος, συμβάλλει, όμως, συνάμα στο έργο της απονομής της δικαιοσύνης, έστω και με επικουρικό χαρακτήρα, η ρυθμιστική επέμβαση του νομοθέτη ως προς τους όρους και τη διαδικασία εισόδου σε αυτό πρέπει να υπαγορεύεται από κριτήρια και να καθιερώνει προϋποθέσεις, που ανάγονται στην ηθική συγκρότηση και τις εν γένει ικανότητες του υποψηφίου, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται η καλύτερη εξυπηρέτηση της λειτουργίας της δικαιοσύνης (πρβλ. ΣΕ 413/1993, 3177/2007 Ολομ., 1621/2012 Ολομ.).

10. Επειδή, ο περιορισμός των υποψηφίων δικαστικών επιμελητών να δηλώσουν προτίμηση διορισμού σε δύο το πολύ περιφέρειες πρωτοδικείων εντός της αυτής περιφέρειας συλλόγου δικαστικών επιμελητών εφετείου/ων της Χώρας, που προβλέπεται από την ως άνω διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 2318/1995, όπως ίσχυε μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 15 του άρθρου 59 του ν. 3160/2003, αντίκειται στην αρχή της αξιοκρατίας και στην κατά το άρθρο 5 παρ. 1 του Συντάγματος ελευθερία πρόσβασης στο επάγγελμα του δικαστικού επιμελητή προσώπων, που διαθέτουν τα νόμιμα προσόντα. Τούτο διότι επιτρέπει, κατ' αποτέλεσμα, τον διορισμό υποψηφίων με βαθμολογία χαμηλότερη από εκείνη συνυποψηφίων τους, οι οποίοι, αν και διαγωνίσθηκαν στα ίδια θέματα και επέτυχαν καλύτερη επίδοση, παραμένουν αδιόριστοι επειδή, στα πλαίσια του ως άνω περιορισμού, είχαν δηλώσει προτίμηση διορισμού σε περιφέρειες πρωτοδικείων, για τις οποίες αποδεικνύεται εκ των υστέρων ότι απαιτείται υψηλότερη βαθμολογία από αυτή, την οποία επέτυχαν (πρβλ. ΣΕ 2369/2005 Ολομ., 959/2015 Ολομ.). Στην εισηγητική έκθεση του ν. 2318/1995, με την παρ. 1 του άρθρου 7 του οποίου προβλεπόταν αρχικά (προ της αντικατάστασής της με την παρ. 15 του άρθρου 59 του ν. 3160/2003) δυνατότητα των υποψηφίων δικαστικών επιμελητών να δηλώσουν προτίμηση διορισμού για μία μόνον περιφέρεια

πρωτοδικείου, αναφέρεται ως μία εκ των βασικών κατευθύνσεων του νόμου η «καθιέρωση όρων που θα αποτρέπουν το ενδεχόμενο να υπάρξει σημείο της χώρας, που να στερείται οργάνων εκτελέσεως έστω και προσωρινά», ενώ στην εισηγητική έκθεση του ν. 3160/2003 αναφέρεται ότι με την ως άνω παρ. 15 του άρθρου 59 «δίνεται η δυνατότητα στους υποψήφιους με υψηλό βαθμό που δεν επέτυχαν την πρώτη επιλογή τους να καταλάβουν θέση στο πρωτοδικείο της δεύτερης προτίμησής τους». Το Δημόσιο και οι παρεμβαίνοντες υποστηρίζουν ότι οι τιθέμενοι με την παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 2318/1995, όπως είχε αντικατασταθεί με την παρ. 15 του άρθρου 59 του ν. 3160/2003, περιορισμοί ως προς τις προτιμήσεις διορισμού των υποψηφίων είναι συνταγματικώς ανεκτοί ως υπαγορευόμενοι από λόγους δημοσίου συμφέροντος, διότι αποβλέπουν στην ορθολογική κατανομή των δικαστικών επιμελητών σε όλες τις περιφέρειες της χώρας και στη στελέχωση και των πιο απομακρυσμένων και δυσπρόσιτων περιοχών με δικαστικούς επιμελητές, που έχουν σοβαρή πρόθεση να παραμείνουν σε αυτές. Δεν διαπιστώνεται, όμως, κατά τρόπο εμφανή η προσφορότητα και αναγκαιότητα της επίδικης ρύθμισης για την εξυπηρέτηση των ως άνω σκοπών δημοσίου συμφέροντος (πρβλ. ΣΕ 1621/2012 Ολομ.), δεδομένου ότι είναι άδηλο τόσο το πώς επηρεάζονται οι επιλογές των υποψηφίων από την επιβολή τέτοιου είδους περιορισμών -εάν δηλαδή ωθούνται εξ αυτών στη δήλωση προτίμησης για μικρές και δυσπρόσιτες περιφέρειες με λίγες θέσεις και χαμηλή ζήτηση, ή, αντιθέτως, για μεγάλες, κεντρικές περιφέρειες με πολλές θέσεις και υψηλή ζήτηση-, όσο και το εάν πράγματι εξασφαλίζεται, με τη θέσπιση του συγκεκριμένου περιορισμού, η δήλωση προτίμησης των υποψηφίων για θέσεις, στις οποίες έχουν σοβαρή πρόθεση να παραμείνουν επί μακρόν, εν όψει, άλλωστε, του ότι η αυτή νομοθεσία επιτρέπει την, σχετικώς ευχερή, μετάθεση δικαστικών επιμελητών σε άλλη πρωτοδικειακή περιφέρεια. Εν πάση δε περίπτωση ο νομοθέτης δύναται να επιδιώξει με άλλους τρόπους, μη θίγοντες τις αρχές της αξιοκρατίας και της ελευθερίας πρόσβασης στο επάγγελμα του δικαστικού επιμελητή των εχόντων τα νόμιμα προσόντα, την εξασφάλιση της σταθερής στελέχωσης, με δικαστικούς επιμελητές, όλων των περιφερειών της Χώρας, όπως π.χ. με την παροχή κινήτρων για την επιλογή των μικρών και δυσπρόσιτων περιφερειών ή/και τη θέσπιση αυστηροτέρων, σε σχέση με τις ήδη ισχύουσες (βλ. ανωτ. άρθρο 42 του ν. 2318/1995), προϋποθέσεων για την αποδοχή αιτήσεων μετάθεσης των δικαστικών επιμελητών. Πρέπει, επομένως, να γίνει δεκτός ο προβαλλόμενος λόγος περί αντισυνταγματικότητας της διάταξης του άρθρου 7 παρ. 1 του ν. 2318/1995, όπως είχε αντικατασταθεί και ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο, καθ' ο μέρος θεσπίζει περιορισμό των υποψηφίων δικαστικών επιμελητών να δηλώσουν προτίμηση διορισμού σε δύο το πολύ περιφέρειες πρωτοδικείων (εντός της αυτής περιφέρειας συλλόγου δικαστικών επιμελητών εφετείου/ων της Χώρας), κατ' εφαρμογήν του οποίου διενεργήθηκε ο επίδικος διαγωνισμός, να ακυρωθεί δε, για τον λόγο αυτό, η παράλειψη διορισμού του αιτούντος (τρίτου κατά σειρά βαθμολογίας στην Περιφέρεια του Συλλόγου Δικαστικών επιμελητών Εφετείων Λάρισας – Δυτικής Μακεδονίας) σε θέση δικαστικού επιμελητή, όπως εκδηλώθηκε με τον διορισμό της ... (τέταρτης κατά σειρά βαθμολογίας στην εν λόγω εφετειακή περιφέρεια) στην περιφέρεια του - υπαγομένου στην ως άνω εφετειακή περιφέρεια - Πρωτοδικείου Κοζάνης.

11. Επειδή, κατόπιν τούτων, η κρινόμενη αίτηση πρέπει να γίνει δεκτή, ενώ πρέπει να απορριφθούν οι παρεμβάσεις.

Δ ι ά τ α ύ τ α

Δέχεται την αίτηση.

Ακυρώνει την παράλειψη διορισμού του αιτούντος, όπως εκδηλώθηκε με τον διορισμό της σε θέση δικαστικού επιμελητή της περιφέρειας του Πρωτοδικείου Κοζάνης, κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Απορρίπτει τις παρεμβάσεις της Ομοσπονδίας Δικαστικών Επιμελητών Ελλάδος και της .. .

Διατάσσει την απόδοση του παραβόλου.

Επιβάλλει συμμέτρως στο Δημόσιο και στις παρεμβαίνουσες τη δικαστική δαπάνη του αιτούντος, που ανέρχεται στο ποσόν των χιλίων τριακοσίων ογδόντα (1380) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 19 Ιανουαρίου 2018 και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 21ης Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους.

Ο Προεδρεύων Αντιπρόεδρος

Η Γραμματέας

Αθ. Ράντος

Ελ. Γκίκα

ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

Εντέλλεται προς κάθε δικαστικό επιμελητή να εκτελέσει όταν του το ζητήσουν την παραπάνω απόφαση, τους Εισαγγελείς να ενεργήσουν κατά την αρμοδιότητά τους και τους Διοικητές και τα άλλα όργανα της Δημόσιας Δύναμης να βοηθήσουν όταν τους ζητηθεί.

Η εντολή πιστοποιείται με την σύνταξη και την υπογραφή του παρόντος.

Αθήνα,

Ο Προεδρεύων Αντιπρόεδρος

Η Γραμματέας